

Наталія ПРОЦИШИН

**ПІДГОТОВКА ВИКЛАДАЦЬКИХ КАДРІВ
ВИЩОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ ДЛЯ ПЕДАГОГІЧНИХ
ІНСТИТУТІВ УКРАЇНИ (1990 – 1996 рр.)**

У статті аналізується система підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів для педагогічних інститутів України у період з 1990 до 1996 рр. через аспірантуру і докторантуру. Кількісно-якісний аналіз архівних матеріалів та розвідок провідних дослідників вищої школи України свідчить про те, що протягом означеного періоду відбувалося становлення національних інституцій аспірантури та докторантури. Значно розширилася їх мережа у вищих педагогічних закладах освіти. Однак стан справ із захистом дисертацій аспірантами та докторантами в установлений термін продовжував залишатися незадовільним, враховуючи, що 96,36% аспірантів навчалися за рахунок державних коштів (платна аспірантура – 3,00%, інші джерела фінансування – 0,64%).

Ключові слова: науково-педагогічні кадри, педагогічні інститути, аспірантура, докторантура.

Постановка проблеми. На початку ХХІ ст. комплексні дослідження питань розвитку науки в умовах, пов'язаних зі складним процесом державотворення та переходом України до ринкової економіки, входженням у Європейський освітній простір та підписанням Болонської декларації, набувають дедалі більшого теоретичного та практичного значення. Це зумовило предмет нашого дослідження, яким є система підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів у незалежній Україні для вищих педагогічних закладів освіти в перші роки незалежності, пов'язана із становленням національних шкіл аспірантури і докторантури [2].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Основні тенденції в динаміці кадрового потенціалу української науки вивчали О. Попович

та Т. Червінська [8], які зазначали, що протягом 1995 – 2006 рр. відбувалася деградація потенціалу української науки попри значне зростання захистів кандидатських і докторських дисертацій. Питанням трансформації підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації в Україні впродовж 1992 – 1998 рр. займалася також О. Котова [6]. Нею було встановлено провідна роль аспірантури і докторантури як інституцій у підготовці науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації. Також було встановлено, що якісні параметри мережі аспірантури і докторантури виявили незначне поліпшення в аспірантурі та погіршення в докторантурі. Питання державного управління освітою в Україні вивчав О. Жабенко [4]. Дослідженню історіографічних аспектів проблеми підготовки кадрів вищої кваліфікації в Україні та її правовому забезпеченню присвячені роботи І. Регейло [9], [10].

Підсумовуючи історіографічне вивчення теми, слід зазначити, що досі питання забезпечення якісного складу викладацьких кадрів педагогічних інститутів України та їх підготовки в часи незалежності не було предметом системного наукового аналізу.

Метою статті є дослідження стану підготовки викладацьких кадрів вищої кваліфікації у педагогічних інститутах України через аспірантуру і докторантуру в перші роки незалежної України.

Після набуття державою незалежності спостерігався стрімкий розвиток мережі наукових закладів, що здійснюють підготовку наукових кадрів вищої кваліфікації.

Це було пов'язано і з тим, що, по-перше, починаючи з 1992 р., аспірантура була зорієнтована на задоволення власних потреб держави в наукових і науково-педагогічних кадрах, а отже, виникла потреба у коригуванні її кількісних показників. По-друге, внаслідок змін у суспільному житті, пов'язаних з ринковою переорієнтацією суспільних відносин, зміни відбулися і в професійній зайнятості населення, і в структурі продуктивних сил. Виникнення недержавного сектору виробництва спричинило відтік до нього значної частини найбільш кваліфікованих фахівців з вищих навчальних закладів. По-третє, період 1994 – 1995 рр. характеризувався також значною еміграцією наукових кадрів за кордон [7]. По-четверте, підготовка аспірантів і докторантів за межами України стала платною і занадто дорогою. Навіть ті вищі навчальні заклади, які могли оплатити підготовку своїх аспірантів, цього фактично зробити

не могли, оскільки певний час блокувалися зв'язки банківських установ країн, особливо Росією, і аспіранти по декілька місяців не отримували стипендії, не кажучи вже про несплату вартості навчання і, як результат, відрахування аспірантів.

У зв'язку з цим, у період 1991 – 1996 рр. кількість наукових закладів, що мають аспірантуру, щорічно зростала. Так, якщо у першій половині 90-х рр. тільки 7 педагогічних інститутів вели підготовку викладацьких кадрів вищої кваліфікації через аспірантуру [1, 2], у 1993 р. – 92% (23 педагогічні інститути), то на початок 1996 р. аспірантура діяла у всіх 25 педагогічних інститутах. По вищих навчальних закладах України цей показник становив 98% [5, 5].

Мережа докторантури як форми підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів у педагогічних інститутах почала розгортатися з 1993 р. і діяла тільки в чотирьох педагогічних інститутах (Харківському державному педагогічному інституті ім. Г. Сковороди, Рівненському педагогічному інституті, Луганському державному педагогічному інституті ім. Т.Г. Шевченка, Криворізькому державному педагогічному інституті), а також Південноукраїнському державному педагогічному університеті та Українському інституті підвищення кваліфікації і керівних кадрів освіти [5, 2].

Суттєве розширення мережі аспірантури і докторантури у педагогічних інститутах, підпорядкованих Міністерству освіти України, ще не означало суттєвого поліпшення їх кадрового складу. Так, якщо на початку 1990/91 н.р. частка докторів наук становила 2,01% [III, 1], то на початок 1993 р. вона зросла вдвоє (4,6%). Чисельність кандидатів наук, доцентів залишилася незмінною у цей період і становила 39,2% [3, 250].

Протягом 1993 – 1997 рр. також спостерігалася позитивна структурна динаміка наукового потенціалу. Так, чисельність кандидатів наук (доцентів) зросла до 45,1%, а докторів наук – до 6,8% [3, 250].

Значно поліпшився кадровий склад завідувачів кафедр. Якщо із загальної чисельності завідувачів у 1984/85 н.р. 13,40% (93 з 694) були докторами наук [III, 7], то у 1997 р. їх частка становила 31,04% [3, 250].

Однак це не розв'язувало проблеми кадрового забезпечення педагогічних інститутів України науково-педагогічними кадрами вищої кваліфікації. У зв'язку з цим зростали темпи прийому до

аспірантури і докторантури. Так, якщо наприкінці першої половини 90-х в аспірантурі педагогічних інститутів налічувалося 335 осіб, з яких 224 навчалися з відривом від виробництва і 111 – без відриву від виробництва [I, 2], то у 1996 р. їх уже було 1401, з яких 1017 навчалися з відривом і 384 – без відриву від виробництва [IV, 19 – 210; V, 19 – 203]. Таким чином, протягом 1991 – 1996 рр. кількість аспірантів у педагогічних інститутах України зросла в 4,2 раза, що значно перевищувало середній показник за всіма ВНЗ України, який становив 2,1 раза.

Це було зумовлено тим, що в цей же період відбувся спад абсолютної кількості наукового потенціалу в галузях наук, безпосередньо пов'язаних з високотехнологічними галузями економіки, як, наприклад, фармацевтичній (на 36%), хімічній (на 13%) та біологічній (на 8%) [1].

За цей період відбувся також перерозподіл у частках аспірантур з відривом та без відриву від виробництва на користь першої. Це було пов'язане із планом прийому до аспірантури, затвердженим Міністерством освіти УРСР. Так, у 1996 р. із 473 аспірантів 348 були прийняті з відривом від виробництва, а 125 – без відриву від виробництва [IV, 19 – 210; V, 19 – 203].

Особливістю діяльності аспірантури та докторантури педагогічних інститутів у цей період був прийом аспірантів як за рахунок бюджетних коштів, так і на комерційній основі, чого не спостерігалося до 1991 р. Так, наприкінці 1996 р. з 1401 аспіранта 1350 (96,36%) навчалися за рахунок бюджетних коштів і тільки 51 (3,64%) на комерційній основі.

Нерівномірним був також розподіл аспірантів у різних педагогічних інститутах (табл. 1).

Найбільше аспірантів навчалися в Українському державному педагогічному університеті ім. М.П. Драгоманова – 21,41% від загальної чисельності аспірантів педагогічних інститутів, 10,71% – у Харківському державному педагогічному інституті ім. Г.С. Сковороди, 8,57% – у Південноукраїнському державному педагогічному інституті ім. К.Д. Ушинського і 7,21% – у Тернопільському педагогічному інституті.

Такі педагогічні інститути, як Переяслав-Хмельницький ім. Г.С. Сковороди, Ніжинський і Миколаївський мали не більше

1,0% від загальної кількості аспірантів, які навчалися на кінець звітного року.

Це зумовлювалося в основному кадровим складом педагогічних інститутів, які функціонували у великих містах та на периферії. Наприклад, у Дрогобицькому педінституті з 444 викладачів тільки 9 були докторами наук, а 249 взагалі не мали наукового ступеня [IV, 8].

Таблиця 1

Основні показники діяльності аспірантури і докторантури педагогічних інститутів України в 1996 році

Педагогічні інститути	Прийнято у звітн. році	Фактичний випуск				К-сть аспірантів на кінець 1996 р.			Джерело
		з відривом		без відриву		всього	держ. бюджет	комерц. основа	
		всього	захист	всього	захист				
Бердянський	8 (6/2)	3	–	3	1	25 (15/10)	25	–	IV, 162, 164
Вінницький	15 (11/4)	8	1	1	–	49 (40/9)	49	–	IV, 1, 3
Горлівський	10 (8/2)	2	–	–	–	17 (14/3)	14	–	IV, 89, 94
Дрогобицький	13 (10/3)	2	–	–	–	33 (29/4)	33	–	IV, 7, 9
Житомирський ім. І. Франка	11 (8/3)	1	–	–	–	29 (24/5)	28	1	IV, 153, 155
Ізмаїльський	16 (7/9)	–	–	–	–	46 (25/21)	25	21	V, 76, 78
Кам'янець-Подільський	6 (2/4)	4	2	1	–	19 (10/9)	17	2	V, 190, 192
Кіровоградський ім. В.К. Винниченка	15 (14/1)	6	3	2	–	37 (32/5)	37	–	IV, 171, 173
Криворізький	18 (18/–)	17	4	–	–	56 (55/1)	54	2	IV, 86, 88
Луганський ім. Т.Г. Шевченка	21 (18/3)	9	2	–	–	51 (46/5)	46	5	V, 19 – 20
Мелітопольський	12 (7/5)	7	1	2	–	53 (23/30)	51	2	IV, 165, 167
Миколаївський	6 (2/4)	1	–	2	–	14 (6/8)	14	–	V, 22, 24
Ніжинський	9 (7/2)	–	–	–	–	14 (11/3)	14	–	IV, 196, 198
Переяслав-Хмельницький	11 (5/6)	–	–	–	–	11 (5/6)	11	–	IV, 196
Південно-український	40 (26/14)	33	7	6	1	120 (77/43)	118	2	V, 79 – 80
Полтавський	10 (10/–)	5	2	–	–	21 (21/–)	21	–	V, 100

Рівенський	23 (10/13)	13	–	11	2	79 (33/46)	75	4	V, 102, 104
Слов'янський	9 (8/1)	10	2	2	–	22 (20/2)	22	–	IV, 174 – 175
Сумський	8 (8/–)	10	3	2	–	39 (34/5)	34	–	V, 202
Тернопільський	37 (25/12)	14	4	1	–	101 (70/31)	101	–	IV, 193, 195
Український пед. ун-т ім. М. Драгоманова	87 (71/16)	72	24	15	3	300 (224/76)	299	1	IV, 189, 191
Уманський ім. П.Г. Тичини	6 (4/2)	3	1	3	2	22 (12/10)	22	–	IV, 208, 210
Харківський ім. Г.С. Сковороди	50 (40/10)	35	7	5	–	150 (123/27)	150	–	V, 118, 120
Херсонський	19 (12/7)	15	1	4	–	61 (40/21)	60	–	V, 199, 201
Чернігівський ім. Т.Г. Шевченка	13 (11/2)	5	–	–	–	32 (28/4)	30	2	IV, 198, 200

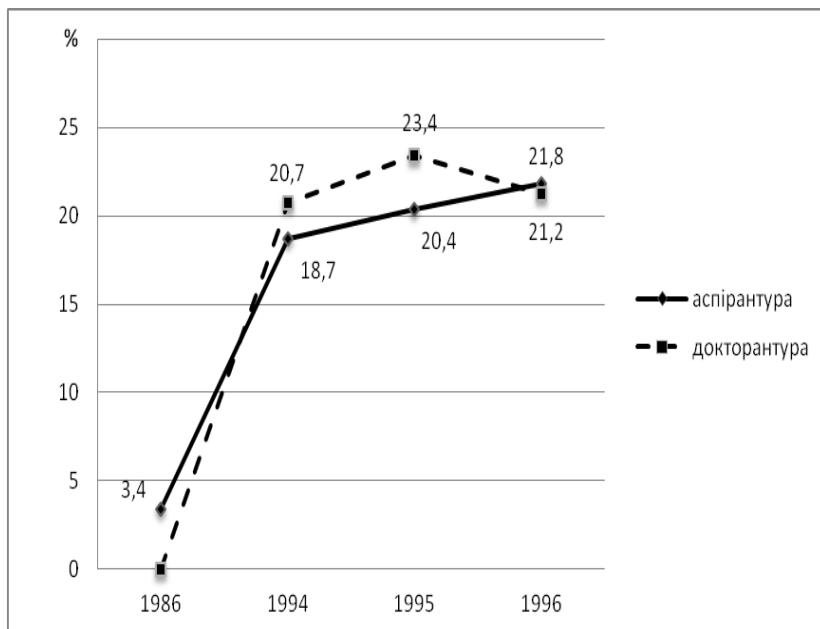
Навчання у докторантурі проводилося тільки з відривом від виробництва і за рахунок бюджетних коштів. На кінець 1996 р. в докторантурі педагогічних інститутів навчалися 93 докторанти.

Розподіл за педагогічними інститутами був таким: у Криворізькому педінституті – 3 особи [IV, 88], у Луганському ім. Т.Г. Шевченка – 6 осіб [IV, 20], у Південноукраїнському ім. К.Д. Ушинського – 18 осіб [V, 80], у Рівненському – 8 осіб [V, 104], Харківському ім. Г.С. Сковороди – 17 осіб [V, 120] і Українському педагогічному університеті ім. М.П. Драгоманова – 41 особа [V, 191].

Велика увага у всіх нормативно-правових документах цього часу приділялася недолікам у підготовці наукових кадрів, зокрема успішності роботи аспірантури. Аналіз свідчить про відносну стабільність цього показника протягом 1994 – 1996 рр. Якщо у 1986 р. в установлені терміни захистилися тільки 3,4% випускників аспірантури, то в наступні роки цей показник складав відповідно: 1990 р. – 18,0%, у 1994 р. – 18,7% випускників аспірантури та 20,7% докторантури, на кінець 1996 р. успішно закінчили аспірантуру 21,2% аспірантів та 21,8% докторантів (рис. 1).

Слід зазначити, що якісні показники випускників денної форми навчання були кращими, ніж в аспірантів-випускників, які навчалися з відривом від виробництва. У 1996 р. з 275 випускників аспірантури, які навчалися з відривом від виробництва 64 (23,27%) закінчили

навчання із захистом дисертації, а з 60 випускників аспірантури, які навчалися без відриву від виробництва, вчасно захистили кандидатські дисертації тільки 9 (15,00%). Аналогічною була картина і у випадку з поданими до захисту дисертаціями. Відсоток аспірантів очної форми навчання, які подали дисертації до захисту, був майже втричі вищим, ніж у аспірантів заочної форми навчання.

Рис. 1. Якісні показники діяльності аспірантури та докторантури у педагогічних інститутах України

Таким чином, стан справ із захистом дисертацій аспірантами та докторантами в установленний термін продовжувало залишатися незадовільним, враховуючи, що 96,36% аспірантів навчалися за рахунок державних коштів (платна аспірантура – 3,00%, інші джерела фінансування – 0,64%). В умовах дефіциту бюджетного фінансування постало питання про раціональність витрачання коштів на утримання аспірантури. У статистичних звітах Держкомстату та НАН України прийнято з року в рік писати про активізацію роботи

аспірантури на тій лише підставі, що збільшилися витрати на утримання ще більшої кількості аспірантів.

Поряд з цим відбувся захист дисертацій аспірантами, які закінчували аспірантуру у попередні роки. Тільки протягом 1996 р. ними було захищено 44 дисертації.

Великою проблемою було і вибуття аспірантів до закінчення терміну навчання в аспірантурі з різних причин, в основному через неуспішність. Протягом 1996 р. вибув 41 аспірант, що становило 2,93% від загальної чисельності. Причиною була низька загальноосвітня і фахова підготовка випускників вищої школи, яких рекомендували до вступу в аспірантуру [5, 11]. За даними соціологічного дослідження, недостатню підготовленість до наукової діяльності показав кожний десятий аспірант.

У результаті розгляду щорічного приросту числа аспірантів за галузями наук у період 1990 – 1996 рр. нами було виділено 3 групи наукових напрямів діяльності.

До першої групи увійшли науки, в яких порівняно з 1990 р. кількість аспірантів у 1996 р. збільшилась більш, ніж у 3 рази (табл. 2).

Найбільше за рейтингом привабливості зросли сфера психологічних (у 5,6 рази), педагогічних, соціологічних (у 3,7 рази) та філологічних наук (у 3,2 рази).

Другу групу склали науки, в яких також відбувся значний щорічний приріст і кількість аспірантів збільшилась приблизно в 2 рази. Це історичні, філософські та біологічні науки. До третьої групи нами було віднесено фізико-математичні, хімічні, технічні та сільськогосподарські науки, де значного зростання кількості аспірантів в зазначений період не відбувалося.

Це було пов'язано з тим, що в Україні на початку 90-х рр. нараховувалася надмірна кількість науковців з фізико-математичних наук і водночас була відчутною потреба у докторих і кандидатах наук з соціологічних, психологічних та інших гуманітарних спеціальностей.

Було визначено, що найбільш розвиненими галузями наук з точки зору захисту аспірантами кандидатських дисертацій після проголошення Україною незалежності стали психологічні та педагогічні науки. Тут відповідно 33,3% та 26,8% випускників захистили дисертації в установленій термін. Наступними стали географічні, соціологічні та філологічні науки, чверть випускників яких захищали дисертації вчасно, філософські та хімічні науки – 20 – 22% випуск-

ників яких успішно закінчили аспірантуру. З таких галузей наук, як економічні, юридичні, технічні, політичні та мистецтвознавчі, не було захищено жодної кандидатської дисертації.

Таблиця 2

Галузевий склад аспірантури та докторантури педагогічних інститутів України у 1996 році

Галузь знань	аспірантура			докторантура		
	випуск	захист	загальна к-сть	випуск	захист	загальна к-сть
фізико-математичні	15	1	102	1	1	5
біологічні	21	2	73	2	1	2
історичні	39	5	121			3
філософські	18	4	75	2		2
філологічні	61	15	304	6	4	13
педагогічні	138	37	488	7	4	20
соціологічні	16	4	51			2
економічні	4		47	1		2
психологічні	9	3	63	2	1	2
юридичні	3		12			
географічні	4	1	24			
технічні	1		8			
політичні	1		13			
мистецтвознавчі			5			
хімічні	5	1	15			1

Номенклатура спеціальностей докторської підготовки була дещо вужчою. Слід зазначити, що найбільший набір спостерігався з педагогічних і філологічних наук.

Аналіз стану справ з науковим керівництвом аспірантів в різних галузях наук засвідчив, що протягом 1990 – 1996 рр. у вишівському секторі науки кожний фахівець вищої кваліфікації, який

виконував наукові та науково-технічні роботи, мав керувати 8 – 9 аспірантами на рік. Безумовно, в таких умовах сподівання на високу якість наукового та науково-педагогічного потенціалу, підготовленого у вищих навчальних закладах, безпідставні.

Висновки. Таким чином, підготовка науково-педагогічних кадрів у перші роки незалежності була частково приведена у відповідність до потреб держави. До кінця 1996 р. аспірантура діяла у всіх педагогічних інститутах України, докторантура у шести провідних. Підготовка аспірантів і докторантів здійснювалася за 15 галузями знань. У значній кількості вищих навчальних закладів низькою залишалася ефективність діяльності аспірантури і докторантури. Значним був також відсоток відсіву аспірантів до закінчення терміну навчання.

Порушувалися нормативи навантаження наукових керівників і консультантів при прикріпленні до них аспірантів і докторантів.

Перспективи подальших досліджень пов'язані із дослідженням особливостей підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів у наступні роки.

Джерела та література

I. ЦДАВО України (Центральний державний архів вищих органів влади та управління України, м. Київ), ф. 166 (Народний комісаріат освіти УРСР), оп. 15, спр. 9300 (Зведені статистичні звіти Міністерства освіти УРСР за 1986 рік), 86 арк.

II. ЦДАВО України, ф. 166, оп. 15, спр. 9335 (Зведені статистичні звіти Міністерства освіти УРСР за 1987 рік), 84 арк.

III. ЦДАВО України, ф. 166, оп. 17, спр. 20 (Зведені звіти Міністерства народної освіти по педінститутах, педучилищах, профтехучилищах, школах за 1989/90 н. р.), 105 арк.

IV. ЦДАВО України, ф. 166, оп. 18, спр. 184 (Звіти про роботу аспірантури та докторантури “Б-Л”), 220 арк.

V. ЦДАВО України, ф. 166, оп. 18, спр. 185 (Звіти про роботу аспірантури та докторантури “Л-Ч”), 218 арк.

1. Вашуленко О.С. Структура кадрового потенціалу наукової системи України: тенденції розвитку / О.С. Вашуленко // Економіка та управління. – 2009. – № 4. – С.13 –19.

2. Вища освіта України в умовах трансформації суспільства: стан, проблеми, тенденції розвитку, 1991 – 2006 рр. : Наук.-допом.

бібліогр. покажч. / АПН України. ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського ; Упоряд. : Л.О. Пономаренко, І.П. Моїсеєва, Л.І. Ніколюк, О.С. Микитенко ; Наук. ред. П.І. Рогова ; Наук. консультант Б.І. Корольов ; Бібліогр. ред. Л.О. Пономаренко. – К., 2008. – 487 с.

3. Дудка М.І. Вища школи України : стратегія, управління і проблеми реформування : монографія / М.І. Дудка. – Х. : Основа, 2002. – 272 с.

4. Жабенко О.В. Особливості й тенденції розвитку державного управління освітою в Україні (1946 – 2001 рр.) : автореф. дис. ... канд. наук з державного управління : 25.00.01 “Теорія та історія державного управління” / О.В. Жабенко ; Національна академія держ. управління при Президенті України. – К., 2003 – 20 с.

5. Збірник основних нормативних актів про вищу освіту, наукову діяльність, підготовку та атестацію наукових кадрів: Станом на 01.02.2003 р. / За заг. ред. М.І. Панова. – Х. : Гриф, 2003. – 335 с.

6. Котова О.Г. Розвиток системи підготовки і атестації наукових та науково-педагогічних кадрів в Україні (1992 – 1998 рр.) : дис. ... кан. наук з держ. управл. : 25.00.05 / Котова Ольга Геральдівна // АПН України. Центральний інститут післядипломної педагогічної освіти. – К., 2000. – 195 с.

7. Литвин В.М. Об усилении работы с научно-педагогическими кадрами высшей квалификации в условиях перестройки вузовской сферы / В.М. Литвин // Проблемы высшей школы : сб. ст. – К., 1991. – Вып. 68. – С. 3 – 7.

8. Попович О.С. Основні тенденції в динаміці кадрового потенціалу української науки останнього десятиріччя / О.С. Попович, Т.М. Червінська // Наука та наукознавство. – 2008. – № 3. – С. 46 – 57.

9. Регейло І.Ю. Підготовка кадрів вищої кваліфікації в Україні у ХХ столітті : історіографія і джерельна база дослідження проблеми / І.Ю. Регейло // Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького. Серія : Педагогіка. – 2011. – № 6. – С. 271 – 281.

10. Регейло І.Ю. Правове забезпечення підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів в Україні (1918 – 2010) / І.Ю. Регейло // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – 2010. – № 3 (5). – С. 60 – 70.

Процишин Наталя. Підготовка преподавательських кадрів вищої кваліфікації для педагогічних інститутів України (1990 – 1996 гг.). В статті аналізується система підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів для педагогічних інститутів України в період з 1990 по 1996 г. через аспиран-

туру и докторантуру. Количественно-качественный анализ архивных материалов и исследований ведущих исследователей высшей школы Украины свидетельствует о том, что в течение 1990 – 1996 гг. происходило становление национальных институтов аспирантуры и докторантуры. Значительно расширилась их сеть в высших педагогических учебных заведениях. Однако положение с защитой диссертаций аспирантами и докторантами в установленный срок продолжало оставаться неудовлетворительным, учитывая, что 96,36% всех аспирантов учились за счет государственных средств (платная аспирантура – 3,00%, другие источники финансирования – 0,64%).

Ключевые слова: научно-педагогические кадры, педагогические институты, аспирантура, докторантура.

Protsyshyn Natalia. Training of the teaching staff of higher qualification for Pedagogical Institutes of Ukraine (1990 – 1996). The system of training scientific and teaching staff through postgraduate and doctoral for pedagogical institutes of Ukraine in 1990 – 1996 is analyzed in the article. Quantitative and qualitative analyses of archival materials and works of leading researchers of higher education in Ukraine indicates that during 1990 – 1996 there had place the formation of postgraduate and national institutions. Its network increased greatly in higher pedagogical institutions of education. However, the state of presenting of graduate and doctoral theses within the prescribed period continued to be unsatisfactory, taking into account that 96,36% of graduate students were provided with public funds (paid Postgraduate – 3,00%, other sources of funding – 0,64%).

Key words: research and teaching staff, pedagogical institutes, postgraduate, doctorate.